

FREDERIKSSUND
KOMMUNE

OVERSICHT OG HANDLINGER

VIRKELIGHEDSNÆR SKOLE

Udgivelsesår: 2023
Center for Børn og Skole
Frederikssund Kommune

Foto: Frederikssund Kommune, MakerVærket

Denne informationsfolder beskriver hvorfor, hvordan og med hvilke aktiviteter, Center for Børn og Skole, sammen med bla. Campus Frederikssund, lokalt erhvervs- og kulturliv, Nationalparken Skjoldungernes Land, skoleledelser, lærere og elever, understøtter mere virkelighedsnær undervisning i folkeskolen i Frederikssund Kommune.

Folderen kan bruges af ledere og medarbejdere i det daglige arbejde med virkelighedsnær undervisning og læring på skolerne. Samtidig ønsker Center for Børn og Skole at bruge folderen i kommunikationen med samarbejdspartnere, hvis engagement er af afgørende betydning i en mere virkelighedsnær skole. En samlet beskrivelse af virkelighedsnær skole i Frederikssund Kommune giver børn, unge og forældre mulighed for at få overblik over hvad de kan forvente at møde på området "Virkelighedsnær Skole" (Åben Skole) gennem skoletiden.

I Frederikssund Kommune bruges betegnelsen "Virkelighedsnær Skole" frem for Åben Skole, der er et centralt element i folkeskolereformen af 2013 (Et fagligt løft af folkeskolen, Undervisningsministeriet 2013). Betegnelsen virkelighedsnær skole er valgt fordi, det er den betegnelse der bruges i daglig tale i Frederikssund.

Formålet med virkelighedsnær skole i Frederikssund Kommune er tredobbelt:

- Børn og unge får et skoletilbud, der er mere varieret, og hvor forskelle i læringsstil og trivselsbehov imødekommes
- Børn og unge lærer at "være innovativ"
- Børn og unge får en mere udvidet opfattelse af muligheder for uddannelse og job

Det er vigtigt at understrege, at virkelighedsnær skole er en naturlig del af skolen - noget skolerne bare gør - og altid har gjort. Lærere, klasser og elever i Frederikssund Kommune har også før folkeskolereformen 2013, hvor det blev lovpligtigt, åbnet sig mod det omkringliggende samfund - som en naturlig del af skolehverdagens faglige og trivselsfremmende aktiviteter. For eksempel en tur i Folketinget, eller besøg på museer, zoo eller på et landbrug. Folkeskolerne i Frederikssund Kommune har mange af den slags aktiviteter i løbet af året, som ikke er beskrevet i denne folder.

**Center for Børn og Skole
Frederikssund Kommune**

Praksisfaglighed · Faglighed på en ny måde · Flere får mulighed for at være en succes · **Lærelyst** · Uddannelse & Job · Mening · Mod · Livskvalitet · Trivsel · Motivation · Glæde · Kreativitet · Modvægt til boglige fag · Autencitet · **Hvad kan jeg blive?** · Skabende · Varieret læringsstil · Prøve sig selv af i nye situationer · **Plads til forskellighed** · Flere muligheder for at opleve succes · Virkelighedsnær faglighed · Noget at være stolt over · Inspiration

---

Hvorfor virkelighedsnær skole?

Børn og unge får et skoletilbud, der er mere varieret, og hvor forskelle i læringsstil og trivselsbehov imødekommes

Begrebet variation er noget, der går igen i den pædagogisk-didaktiske litteratur og i forskningslitteratur om, hvad god undervisning er. Variation er dog ikke et mål i sig selv. Det er derimod dét, som variation kan bidrage til, nemlig at børn og unges motivation for læring styrkes, og at elever vinder på at arbejde med det faglige stof på forskellige måder. Modsat tager ensformighed motivationen fra eleverne. Variation i form af en mere virkelighedsnær skole øger således muligheden for, at børn og unge kan lide at gå i skole og lære noget.

Børn og unge lærer at "at være innovativ"

Det at "være innovativ" handler om at få nye, anderledes ideer - og om at sætte dem i værk. Innovation og entreprenørskab er et tværgående tema i folkeskolens fag. Fokus er på idéudvikling, proces og produkt. Børn og unges forståelse af den verden de lever i er en forudsætning for, at være innovativ og entreprenant, hvorfor det er oplagt at udvide skolens læringsrum. Samarbejde med fx virksomheder og kulturinstitutioner kan bidrage til et mere nysgerrigt skolemiljø, der fremmer elevernes evne til at undersøge den virkelige verden, løse opgaver eller udfordringer stillet her og afprøve deres egne ideer og teori i praksis. Det øger chancen for, at børn og unge bliver mere skabende, kreative, innovative og entreprenante.

Børn og unge får en mere udvidet opfattelse af muligheder for uddannelse og job

Karrierelæring er den gennemgående røde tråd i det emne i folkeskolen, som hedder Uddannelse og Job. Virksomheder, arbejdspladser og de mange rollemøder der findes her kan bidrage til at give eleverne troværdige billeder af hverdagen, karrierer og opgaver på en arbejdsplads. Børn og unge kan få en selvstændig erfaring med, hvad der sker i virksomheder og på uddannelsessteder i deres lokalsamfund, i stedet for alene at fokusere på valg af uddannelse og karriere på et mere uoplyst grundlag. Udover at opfattelser af muligheder for uddannelse og job kan udvides, kan karrierelæring også bidrage positivt til elevernes motivation for fortsat læring og dermed til deres uddannelsesparathed.

Foto: Frederikssund Kommune, MakerVærket

"Vi ved faktisk ikke, hvad det er, vores børn skal, når de er færdige i skolen. Så vi vil gerne lære dem at lære på alle mulige forskellige måder."

Pædagogisk Leder

"Vi havde været inde på deres hjemmeside og læse om virksomheden og det appellerede overhovedet ikke til unge. Da vi så kom ud og så på virksomheden var det meget anderledes og vi var imponerede. Altså det var meget fedt"

9. klasseelev

"Det er de anderledes skoledage og uger som eleverne vil huske når de engang tænker tilbage på deres skoletid. Det er vigtigt at vi i Frederikssund Kommune understøtter mulighederne for at tilrettelægge en undervisning der er spændende og virkelighedsnær. Aktiviteter og oplevelser med kulturen, naturen og erhvervslivet bidrager til elevernes alsidige udvikling og giver eleverne tillid til egne muligheder – sådan som det er beskrevet i folkeskolens formål". **Anna Poulsen, medlem af Frederikssund Byråd, formand for udvalget for Skole, klub og SFO**

Hvad betyder det, at skolen er virkelighedsnær?

- At skolerne samarbejder med deres omgivelser. Fx ved at besøge eller inddrage virksomheder, institutioner, lokale naturressourcer, eksperter eller rollemodeller i undervisningen
- At elever og lærere undersøger hvordan et fag bruges eller ser ud i omgivelserne
- At vi kobler undervisningen til elevers viden om omgivelserne, deres forståelser eller erfaringer
- At vores børn og unge arbejder med virkelighedsnære problemstillinger – meget gerne lokale, men også globale
- At vi samarbejder i teams og arbejder med systematiske kreative processer (designtænkning), når vi løser virkelighedsnære problemstillinger

---

MakerVærket

MakerVærket er Frederikssunds makerspace. Et læringsrum hvor børn og unge kan arbejde med innovation, kreativitet og produktion i forhold til virkelighedsnære problemstillinger fra erhvervslivet og i fag og tværfaglige sammenhænge. Både lærere, elever og erhvervsliv får redskaber til - og øvelse i - at arbejde tværfagligt og praktisk, samt at skabe værdi på nye digitale og teknologiske vilkår.

MakerVærket kort fortalt:

- Fysiske makerspaces: Et centralt MakerVærk på Campus Frederikssund og decentrale satellitter på alle folkeskoler. Alle er fyldt med nye teknologier, klassisk håndværktøj og materialer
- Skaber rammer for innovation, eksperimenter, samarbejde og kreativ problemløsning med virkelige problemer som omdrejningspunkt
- Børn, unge, medarbejdere på skolerne og virksomheder arbejder med den 'Frederikssundske innovationsmodel' - en værktøjskasse til problemløsning
- To makeragenter står i spidsen for den daglige udvikling og drift. Et stort antal makervejledere underviser og skaber professionelle læringsfællesskaber på skolerne omkring MakerVærket og dets metodik

Følg MakerVærket på makerværket.dk

Hvad er et makerspace?

Et makerspace er et konkret, fysisk sted/lokale, som er indrettet til, at man kan arbejde med innovation, kreativitet og produktion. Nogle løser samfundsproblemer eller virksomhedsproblemer, mens andre blot er redskaber til undervisningsbrug. Makerspace hviler på den grundtanke, at man lærer bedst, når man selv konstruerer og bygger fysiske genstande - og gør det i fællesskab med andre.

Makervejledernes Top-5 over elevudbytte i MakerVærket

- Eleverne får flere muligheder for succes
- Eleverne er meget glade for undervisning i MakerVærket
- Eleverne bliver bedre til teknologier og bliver mere "digitalt dannede"
- Eleverne bliver mere nysgerrige og eksperimenterende
- Eleverne bliver mere innovative
(Evaluering 2023)

Foto: Frederikssund Kommune, MakerVærket

Foto: Frederikssund Kommune, MakerVærket

Erhverv i Skolen

Erhverv i Skolen er Frederikssund Kommunes program for skolevirksomhedssamarbejde. Dele af Erhverv i Skolen er fokuseret på kendskab til arbejdsmarkedet og det at vælge ungdomsuddannelse, andre mere fokuseret på elevernes faglige udbytte med afsæt i virkeligheden.

Overblik over aktiviteter:

- Kløge Hænder: Har til formål at introducere elever i 7. klasse til erhvervsuddannelserne. Virksomheder fra forskellige brancher inviterer elever indenfor, hvor de med egen krop kan opleve spændende erhverv
  - Stemmer fra Markland Kommune: Elever fra 8. klasse spiller et rollespil i Byrådssalen på Rådhuset, hvor de er kommunalpolitikere for en dag. I spillet prøver eleverne kræfter med demokratiske processer og får kendskab til, hvad kommunalpolitik indebærer
  - Karriereagenterne: Med udgangspunkt i besøg på lokale virksomheder fordyber 9. klasse-elever sig i virksomhedernes karriere- og uddannelsesmuligheder og afslutter med en messe, hvor de præsenterer virksomhederne som arbejdsplads i et "ung til ung-perspektiv"
  - Campusdag: Udskolingselever møder rollemodeller fra lokale virksomheder og en række ungdomsuddannelser ved et stort anlagt karriere-event på Campus Frederikssund
  - Virksomhedssafari: En virksomhedssafari, hvor lærere rejser samlet rundt til lokale virksomheder, skaber netværk og oversætter virksomhedernes faglighed til virkelighedsnær og inspirerende undervisning
-

Bedre erhvervspraktik

I Frederikssund Kommune planlægges alle folkeskoler hvert år en uges erhvervspraktik for eleverne i 8. klasse. Ved at opleve dagligdagen på en arbejdsplads og deltage i arbejdsopgaverne får unge oplevelser der styrker deres valg af uddannelse og job. Center for Børn og Skole har i en årrække eksperimenteret med at øge kvaliteten af erhvervspraktikken. Bl.a. er der etableret et netværk af erhvervspraktikværter og afprøvet nye former for erhvervspraktik på pilot-basis. Både politikere, erhverv og skoler har forpligtiget sig til at arbejde videre med pilotforsøgene, for at øge kvaliteten af erhvervspraktikken i 8. klasse. Dette gøres igennem initiativet "Bedre Erhvervspraktik":

- "Før, under og efter"-erhvervspraktik - ensartede undervisningsplaner, som gennemføres af alle skoler
- Erhvervspraktikportal – digital platform hvorigennem der skabes kontakt mellem elever, der skal i praktik, og lokale virksomheder
- Et virksomhedskoncept for hvad virksomheder leverer - og hvad de får igen - når de tager imod elever i erhvervspraktik

Bedre Erhvervspraktik forventes fuldt implementeret på alle skoler fra skoleåret 2024/25.

Om Bedre Erhvervspraktik

Alle elever i folkeskolen har ifølge folkeskoleloven ret til at komme i erhvervspraktik, i en uge i 8. klasse og en uge i 9. klasse. Retten gælder alle, også unge med særlige behov eller handicap. Det er også muligt for elever i 6. og 7. klasse at komme i praktik. Det er ikke alle skoler der har planlagte praktikuger og det er heller ikke et krav men eleven har stadig ret til praktik. I Frederikssund Kommune planlægges alle folkeskoler hvert år en uges erhvervspraktik for elever i 8. klasse. Ønskes erhvervspraktik herudover kan det aftales mellem skoleleder, lærer, elev og forælder.

"I Frederikssund Kommune har skolerne valgt at planlægge kollektive praktikuger, hvor alle skolens 8. klasse-elever kommer i erhvervspraktik. Med initiativet "Bedre Erhvervspraktik" ønsker Center for Børn og Skole og folkeskolerne, sammen med virksomhederne, at løfte både elevernes og virksomheders udbytte af erhvervspraktikken." **Trine Venbjerg Hansen, Centerchef, Center for Børn og Skole**

Naturstien

Center for Børn og Skole har i samarbejde med Nationalparken Skjoldungernes Land, udarbejdet en ambitiøs plan for naturformidling til alle børn og unge i Frederikssund Kommunes folkeskoler. Den fungerer som støtte for skolernes bestående arbejde med natur og naturvidenskab. Naturstien indeholder, ud over naturvejledning, en række oplevelsespunkter fordelt geografisk ud over kommunen, hvor børn og unge kan opleve naturen og få pirret deres nysgerrighed. Grundtanken er at bruge naturen som læringsrum.

- 0.-2. klasse i grundskolen: "Bliv Mikroforsker" – får de yngste elever til at undersøge og udforske det, der undrer dem i Krible Krable universet ved hjælp af en videnskabelig og projektbaseret arbejdsmetode. Dette tilbud fungerer som en bro imellem Krible Krable-tilbuddet i daginstitutionerne og de senere tilbud i skolen
- 3.-7. klasse: "Bliv Skjoldunge" – ekspeditioner styrker elevers læring, naturfaglige dannelse og forankring i Nationalparken via direkte udendørs oplevelser og aktiviteter
- 8.-9. klasse: "Bliv Fjordforsker" – tilbyder ture for 8. og 9. årgang, som understøtter den fælles faglige naturfagsprøve med fokus på Roskilde Fjord – dvs. der undersøges og diskuteres fx fysiske, kemiske og biologiske forhold på fjorden med inddragelse af geografiske forhold og friluftsliv

Foto: Sharon Ang

Kultur i Skolen

På kulturområdet indkøber og organiserer Center for Børn og Skole fire tilbud til skolerne.

Film i samarbejde med Center for Undervisningsmidler. Ordningen "Med Skolen i Biografen" giver skolerne mulighed for at købe biografbilletter til en reduceret pris. Der vises film i lokale biografteatre, og der er undervisningsmaterialer til alle film. Filmene henvender sig til elever på alle klassetrin.

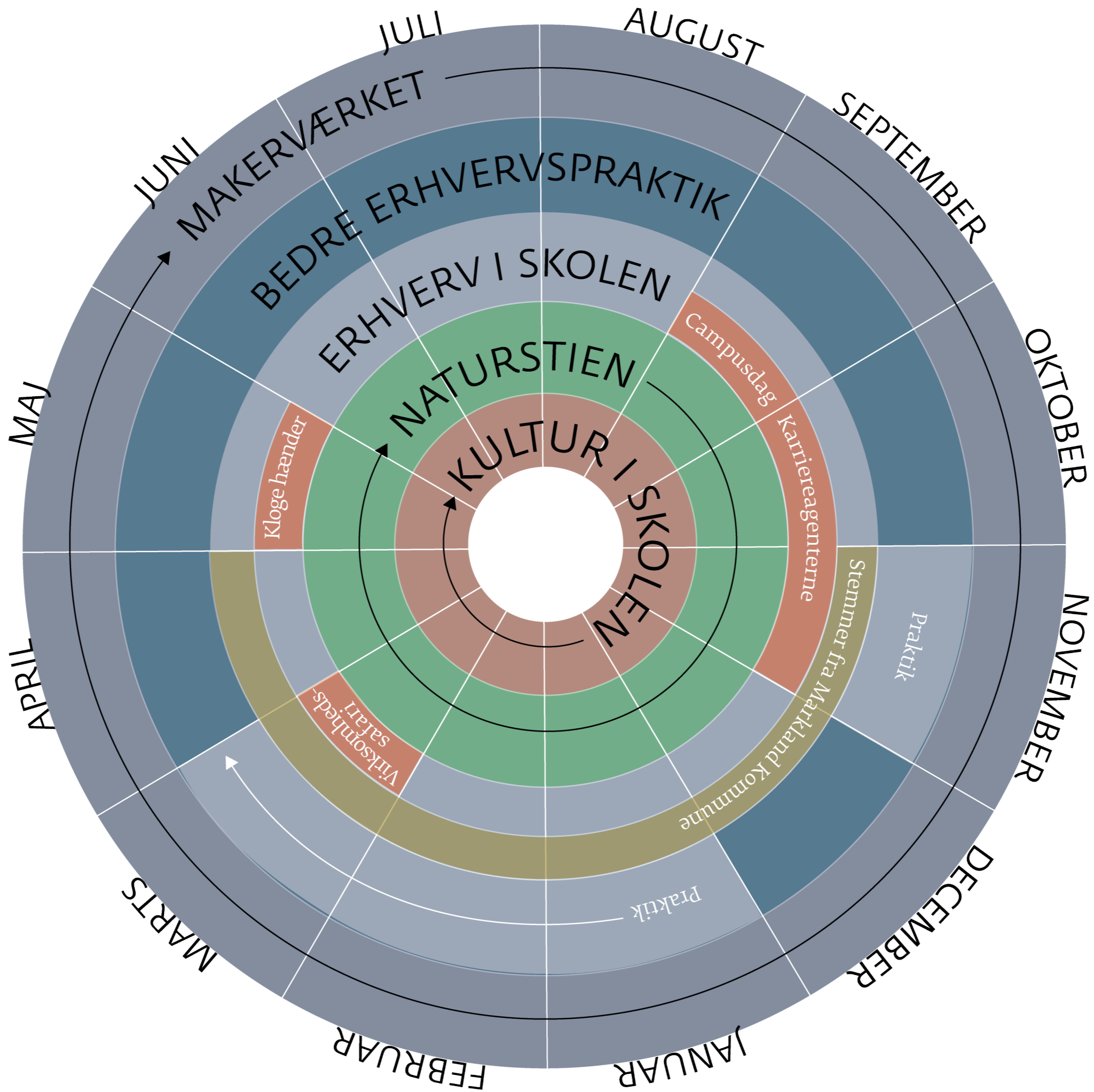
Teater i samarbejde med landets mange børneteatre. Center for Børn og Skole bestiller 8-10 teaterforestillinger til elever på mellemtrinnet eller i udskoling. Forestillingerne sættes op på skolerne eller på centrale lokationer og nogle gange i samarbejde med lokale aktører.

Koncerter i samarbejde med Levende Musik i Skolen. Der opføres årligt 15-20 professionelle skolekoncerter for elever i indskoling på skolerne. Musikken er i alle genrer, og der er undervisningsmateriale til alle koncerter.

Museum i samarbejde med Roskilde Museum. Der er indgået aftale om levering af undervisningstilbud på Frederikssund Museum, Færgedammen. Undervisningstilbud henvender sig til elever på alle klassetrin.

Årshjul

”Frederikssund Kommunes fokus på virkelighedsnære læringsmiljøer for børn og unge kræver stærkt samarbejde mellem mange parter. Især samarbejdet mellem Campus Frederikssund, Frederikssund Erhverv, virksomhederne og folkeskolerne er af stor betydning for at lykkes. Det er et samarbejde på tværs af politiske ambitioner, børn og unges læringsmiljøer og virksomheders behov for innovation og arbejdskraft”.

Michael Tøgersen, medlem af Frederikssund Byråd, formand for udvalget for Job, erhverv og kultur

Konsulenter og partnerskaber

Center for Børn og Skole har et team af konsulenter som hver for sig og sammen understøtter en virkelighedsnær skole. Naturligvis i samarbejde de mange eksterne samarbejdspartnere, hvis vedvarende engagement er helt afgørende i en mere virkelighedsnær skole.

To Makeragenter:

Kerneopgaven er at udvikle, drifte og virkeliggøre MakerVærket som læringsrum, samt at understøtte skolerne i at arbejde med innovation, kreativitet og produktion på nye digitale og teknologiske vilkår. Herudover udbydes der kurser – også på efterspørgsel – for folkeskolernes lærere i den Frederikssundske innovationsmodel, designtænkning og i nye teknologier.

Kontakt:
Mikkel Grønne
mmgro@frederikssund.dk
23 72 46 43

Kontakt:
Stine Broen
stibch@frederikssund.dk
21 66 48 37

Naturkonsulent:

Kerneopgaven er at udvikle, drifte og virkeliggøre den naturfaglige kultur på skoler og Naturstien, herunder at styrke STEM-fagene (Science, Technology, Engineering and Mathematics). Gennemfører kompetenceudvikling af lærere i videnskabelige og projektbaserede arbejdsmetoder, udvælger og udvikler oplevelsespunkter.

Kontakt:
Sidsel Hald Simonsen
shsim@frederikssund.dk
29 32 43 52

Erhvervsplaymaker:

Kerneopgaven er at skabe varige relationer – og aktiviteter – mellem folkeskolerne, ungdomsuddannelserne og erhvervslivet. Udvikling og drift af Erhverv i Skolen, Bedre Erhvervspraktik og erhvervslivets engagement i MakerVærket. Står til rådighed, når en skole eller en virksomhed ønsker hjælp til at få igangsat skole-virksomhedssamarbejde.

Kontakt:
Dorte Christensen
dchrn@frederikssund.dk
51 24 31 53

Konsulent med ansvar for kultur på skoleområdet:

Kerneopgaven i forhold til virkelighedsnær skole er at organisere kulturtilbud til skolerne i form af teaterforestillinger, koncerter og biograffilm. Desuden bindeled mellem skoler og kulturinstitutioner og koordinator af projekter, som opstår løbende.

Kontakt:
Morten Jensen
mojen@frederikssund.dk
29 12 39 31

